

Реферат
магістерської роботи
«Особливості попередження страхів у молодшому шкільному віці»
магістранта спеціальності 053 Психологія
Воронки Руслана Анатолійовича

Обсяг роботи – 65 с. **Кількість рисунків** – 4 рис. **Список використаних джерел** – 55 од.

Об'єкт дослідження – страх як психологічний феномен.

Предмет дослідження – особливості попередження страхів у молодшому шкільному віці.

Мета дослідження – визначити сутність феномену страху та розкрити особливості попередження страхів у молодшому шкільному віці.

Завдання дослідження: дослідити основні підходи до визначення феномену страху; здійснити характеристику видів страхів; розкрити психологічні особливості молодших школярів; виокремити та охарактеризувати систему чинників, які впливають на появу страхів у молодшому шкільному віці; дослідити особливості прояву страхів у молодшому шкільному віці та чинники, які впливають на їх прояву; розробити психологічні рекомендації для попередження страхів у молодшому шкільному віці.

Методи дослідження: теоретичні (теоретичний аналіз та синтез, систематизація, порівняння і узагальнення даних наукових джерел); емпіричні методи (спостереження, тестування, стандартизовані методики); методи обробки та інтерпретації даних (метод описової статистики, кількісні та якісні із застосуванням методів математичної статистики); вивчення та систематизація методів та прийомів психологічного навчання.

Теоретичне значення результатів дослідження полягає у: визначенні основних підходів до визначення поняття страху; виокремлено та охарактеризовано види страхів; проаналізовано систему чинників, які впливають на появу страхів у молодшому шкільному віці..

Практичне значення отриманих результатів полягає в тому, що отримані в науковому дослідженні дані можуть будуть використані в системі роботи: а) практичних психологів з метою профілактики та подолання страхів у молодшому шкільному віці; б) вчителів початкових класів для розуміння сутності феномену дитячих страхів та детермінантів їх виникнення.

Висновки. Страх як комплексне утворення включає фізіологічні, поведінкові та когнітивні прояви і може бути визначений як негативний емоційний стан, який пов'язаний із відображенням у свідомості конкретної загрози для життя та благополуччя індивіда, що проявляється в очікуванні і передбаченні небезпеки. Залежно від ситуації, що викликає почуття страху, поділяють його на чотири групи: біологічний; суспільний; моральний; дезінтеграційний страх. Також, розрізняють страхи за критеріями тривалості; частоті та інтенсивності переживання; за образним змістом (реальні чи фантастичні); за ступенем усвідомлення; за походженням (навіювані, особистісно обумовлені, ситуативні); дорослі та дитячі; первинні та вторинні. Дослідники виокремлюють різні групи чинників, які провокують появу страху у молодших школярів. Поряд з біологічними чинниками, пов'язаними зі спадковістю, виділяються соціально-культурні, природні та психологічні. Зокрема: урбанізація життя; кількісний склад сім'ї; недостатня рухова і ігрова активність дітей; індивідуальні особливості матері, а саме занадто вимогливі матері, які своїми честолюбністю та безкомпромісністю стимулюють у дітей розвиток страхів і тривоги; конфлікти в сім'ї; вимоглива і сувора вчителька; засоби масової інформації, які роблять акцент на повідомленнях, пов'язаних з кримінальною тематикою. За результатами дослідження встановлено статистично значущий зв'язок між рівнем прояву страхів та такими чинниками як тривожність, мотивація до уникнення невдач.

Ключові слова та словосполучення: страх; тривожність, самооцінка.